

OBSAH

Předmluva (<i>M. Škach</i>)	9
Úvod (<i>M. Škach, J. Kostlán</i>)	11
I. Normální parodont (<i>M. Kindlová</i>)	15
A. Vývoj parodontu	15
B. Anatomie a histologie parodontu	20
1. Dáseň	20
2. Periodontium	30
3. Alveolární kost	37
4. Zubní cement	41
5. Cévy a nervy parodontu	42
C. Fysiologie parodontu	47
1. Fysiologické postavení zubu	47
2. Funkce gingivodentálního spojení	51
3. Vlastní funkce parodontu (<i>J. Kostlán</i>)	55
4. Variabilita normálního parodontu	62
a) Funkční adaptace parodontálních tkání	62
b) Změny parodontu s přibývajícím věkem	62
5. Vasomotorika v alveolární sliznici (<i>M. Ter-Manueliancová</i>)	71
II. Etiologie a patogenese marginálních parodontopatií (<i>M. Škach</i>)	79
A. Pojem odolnosti parodontu v patogenesi parodontitidy a parodontosy	81
B. Vnitřní vlivy v etiologii marginálních parodontopatií	82
1. Poruchy výživy	83
Karencie vitaminů a bílkovin	84
Minerální látky	84
2. Endokrinní vlivy při vzniku parodontopatií	85
3. Choroby látkové přeměny	88
4. Infekční choroby	90
5. Toxické vlivy	91
6. Imunobiologické aspekty v etiologii parodontitidy	91
7. Jiná celková onemocnění	95
8. Stárnutí	95
9. Dědičné vlivy	96
C. Zevní příčiny parodontopatií (<i>M. Škach</i>)	96
1. Špatná hygiena úst	96
2. Zubní kámen	97
3. Zubní mikrobiální povlak (plak) (<i>Zd. Broukal</i>)	101
4. Vadné stomatologické práce	107
5. Vysoký úpon frenula	109

6. Mělké vestibulum oris	115
7. Přetížení závěsného aparátu zubů	116
8. Parafunkce	117
9. Ortodontické anomálie	117
10. Chemické vlivy a škody z povolání	118
III. Klasifikace marginálních parodontopatií (<i>J. Kostlán</i>)	121
IV. Epidemiologie marginálních parodontopatií (<i>B. Fiala</i>)	125
V. Gingivitis — zánět dásní (<i>M. Škach</i>)	149
A. Etiologie gingivitid	151
B. Patologická anatomie a klinika gingivitid	152
1. Gingivitidy akutní	154
a) Erytém gingivy — gingivitis acuta simplex	154
b) Gingivitis catarrhalis acuta	154
c) Gingivitis vesiculosa	155
d) Gingivitis pseudomembranosa	156
e) Gingivitis ulcerosa	156
f) Gingivitis při gingivostomatitis herpetica	164
2. Gingivitidy chronické	164
a) Gingivitis chronica catarrhalis	165
b) Zánětlivé hyperplasie gingivy	169
c) Hyperplasie nezářetlivého původu	170
d) Epulidy	175
3. Specifické záněty na gingivě	178
4. Projevy jiných celkových onemocnění na gingivě	179
5. Zhoubné nádory gingivy	180
VI. Parodontitis (<i>J. Kostlán</i>)	181
1. Vznik zánětu parodontu	181
a) Vztah zánětu k přetížení zubů	181
b) Vznik parodontálních chobotů	182
2. Patologické změny parodontálních tkání	183
a) Gingiva	185
b) Periodontium	187
c) Alveolární kost	193
d) Cement	195
3. Patohistologický podklad základních symptomů parodontitidy	197
a) Parodontální chobot	197
b) Putování zubů	201
c) Změny z přetížení a viklavost zubů	201
d) Parodontální absces	204
e) Eliminace zuby	205
VII. Parodontosa — patologická anatomie (<i>J. Kostlán</i>)	207
VIII. Klinika parodontitidy a parodontosy (<i>M. Škach</i>)	211
A. Klinický obraz parodontitidy	211
Průběh parodontitidy	221
B. Parodontosa — klinický obraz a průběh onemocnění (<i>J. Kostlán</i>)	222
IX. Atrofie parodontu (<i>J. Kostlán</i>)	227
A. Senilní atrofie	229

B. Presenilní atrofie	230
C. Atrofie z nečinnosti	232
X. Vyšetření nemocného (<i>M. Škach</i>)	235
A. Objektivní vyšetření chrupu	236
B. Rentgenologické vyšetření parodontu (<i>St. Zábrodský</i>)	242
C. Diagnosa parodontitidy a parodontosy	255
D. Záznam vyšetření a léčebný plán	258
XI. Léčba parodontopatií (<i>M. Škach</i>)	261
Část obecná	261
A. Celková léčba parodontitidy a parodontosy	262
B. Místní léčba parodontopatií	264
1. Odstranění zubního kamene a povlaků	264
2. Léčba zánětů u parodontopatií	269
3. Náprava závadných stomatologických prací	284
4. Úprava dráždění gingivy zuby nebo soustem	287
5. Extrakce zubů	288
Část speciální	290
A. Léčba gingivitid (<i>M. Škach</i>)	290
1. Léčba chronické katarální gingivitidy	290
2. Léčba zánětlivé hyperplasie gingivy	293
3. Léčba hyperplasií nezánětlivého původu	296
4. Léčba akutních gingivitid	297
B. Léčba parodontitidy a parodontosy (<i>M. Škach</i>)	299
1. Ošetření parodontálních chobotů konservativními metodami	300
2. Ošetření parodontálních chobotů chirurgickými metodami a ostatní chirurgické metody při ošetření parodontopatií (<i>M. Škach, St. Zábrodský, P. Skarlandt</i>)	300
a) Význam chirurgické léčby	301
b) Operační plán	302
c) Volba operační metody	302
d) Přehled metod chirurgické léčby	304
e) Operace směřující k obnovení funkce připojené gingivy a prohloubení vestibula (tzv. mucogingival surgery)	331
f) Terapie parodontálního abscesu	362
3. Úprava oklusního a artikulačního styku zubů (<i>J. Kostlán</i>)	367
a) Obecné důvody a indikace úpravy	368
b) Cíl a zásady úpravy	369
c) Příčiny přetížení při styku zubů	370
d) Provedení úpravy	378
e) Úpravy oklusního styku	279
4. Protetické ošetření chrupu s nemocným parodontem (<i>M. Škach, O. Komínková</i>)	388
a) Význam protetické úpravy	389
b) Všeobecné zásady protetické úpravy chrupu s nemocným parodontem	390
c) Možnosti protetického řešení	402
d) Protetické ošetření a jeho závislost na průběhu onemocnění	407
e) Protetická úprava některých ortodontických anomálií	417
C. Terapie při atrofii parodontu (<i>J. Kostlán</i>)	420
XII. Parodontopatie v dětském věku (<i>M. Škach</i>)	423
A. Anatomie a histologie normálního parodontu v dočasném chrupu	423

B. Gingivitidy	424
C. Parodontitis a parodontosa	426
XIII. Domácí péče o chrup při parodontopatiích (<i>M. Škach</i>)	433
A. Úprava hygieny chrupu	433
1. Zubní pasty	435
2. Zubní kartáčky	436
3. Některé metody čištění zubů	437
B. Vyplachování úst desinfekčními prostředky	438
C. Masáže dásní	439
XIV. Prevence parodontopatií (<i>M. Škach</i>)	443
A. Zásady prevence	443
B. Nárys zdravotně výchovné přednášky o parodontose	444
XV. Receptář léků běžně používaných při léčbě parodontopatií (<i>B. Fiala</i>)	449
Literatura	455
Rejstřík	479